

بسمه تعالی
دانشکده پرستاری و مامائی کاشان
گروه مدیریت و بهداشت

طرح درس اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری ها

نوع واحد: تئوری	تعداد واحد: ۱
زمان و مکان:	پیش نیاز:
فراگیران: دانشجویان پرستاری دوره کارشناسی	مدرس: فاطمه فلاحی
هدف کلی: آشنا شدن فراگیران با اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، آشنا شدن دانشجویان با علل ایجاد و چگونگی انتشار بیماریها در جامعه، همچنین آشنایی با منابع اطلاعاتی در مورد همه گیری و بیماری های شایع می باشد.	

جلسه	هدف کلی: آشنایی دانشجویان با:	اهداف ویژه: از دانشجویان انتظار می رود تا در پایان این درس بتوانند:	روش تدریس	فعالیت دانشجویان	مدرس
اول	معرفه و بیان اهداف درس، ارزشیابی آغازین، تعریف و تاریخچه، اهداف و کاربردهای اپیدمیولوژی	تاریخچه و سیر تحول اپیدمیولوژی را تشریح کند. تعریف دقیق و کاملی از اپیدمیولوژی را بداند. شاخه های علم اپیدمیولوژی را بشناسد. اهداف و کاربردهای اپیدمیولوژی را نام ببرد. تفاوت اپیدمیولوژی با پزشکی بالینی را بداند. اهمیت علم اپیدمیولوژی را در رشته پرستاری توضیح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، استفاده از Power point	مشارکت در مباحث کلاسی، پاسخ به سوالات، جستجو در منابع علمی	خانم فلاحی
دوم	منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی و ابزارهای اندازه گیری در اپیدمیولوژی	نظام اطلاعات سلامت را تعریف کند. رویکرد اپیدمیولوژیک را توصیف کند. ابزارهای اندازه گیری در اپیدمیولوژی را نام ببرد و تعریف کند. ابزار های اندازه گیری در اپیدمیولوژی (نسبت، تناسب، میزان ..) را از یکدیگر تمیز دهد. انواع شاخص های اپیدمیولوژیک را تعریف و تشریح کند.	#	#	#
سوم	منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی و شاخص های مهم در اپیدمیولوژی	انواع شاخص های مهم در اپیدمیولوژی را بشناسد. شاخص های میرایی شامل: میزان خام مرگ، میزان اختصاصی مرگ بر حسب سن و جنس، میزان نسبی مرگ و میر، میزان بقا، میزان کشندگی بیماری، میزان مرگ مادری، مرگ شیرخوارگی و نوزادی، شاخص با بیماری ها (DALY) را نام ببرد و تشریح کند. کاربردهای شاخص میرایی را بداند. بتواند شاخص های بیماری زایی و مرگ و میر را محاسبه کند.	#	#	#
چهارم	منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی و شاخص های مهم در اپیدمیولوژی	شاخص های تولد و باروری شامل: میزان خام تولد، میزان باروری کلی و حقیقی را بشناسد. شاخص های ابتلا (شیوع شامل: شیوع نقطه ای و شیوع دوره ای و بروز شامل: بروز تجمعی و تراکم بروز) را بشناسد و توصیف کند. کاربردهای شاخص ابتلا را بداند. بتواند شاخص های باروری و ابتلا را محاسبه کند.	#	#	#
پنجم	مدل های اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها در پیشگیری	هدف از ایجاد مدل های اپیدمیولوژیک را بدانند. انواع مدل های اکولوژیک در ارتباط با علیت بیماری ها را نام ببرد. با مدل مثلث اپیدمیولوژیک علت بیماری ها را توجیه کند. نحوه کاربرد مدل چرخ را بدانند. شبکه علیت و کاربرد آن را بشناسد. مدل اعتقاد به سلامتی و کاربرد آن در ارتقا سلامت را تشریح کند. مدل استخوان ماهی را تشریح نماید. برای یک بیماری مزمن و یک بیماری تک عاملی مدل مناسب مربوطه را ترسیم نماید.	#	#	#
ششم	مفهوم اکولوژی و نقش آن در اپیدمیولوژی و سلامت، مفهوم علیت و فاکتورهای مرتبط با علیت	تعریف اکولوژی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی را بدانند. مبانی بیماری زایی (عامل بیماری زا، محیط و میزبان) را بدانند. عوامل داخلی (سن، جنس، نژاد و قومیت و...) موثر بر سلامت را توصیف کند. عوامل خارجی (محیط زیستی، فیزیکی، اجتماعی و...) موثر بر سلامت را توضیح دهد. مفهوم علیت را بدانند. فاکتورهای علیت را توضیح دهد.	#	#	#

			معیارهای بردفورد هیل را توضیح دهد.		
#	#	#	واژه های مربوط به سیر طبیعی بیماری ها و انواع بیماری ها (سلامت، بیماری، بیماری بالینی، تحت بالینی و مزمن، عفونت بیمارستانی، عفونت فرصت، بیماری ناشی از دخالت پزشک) را بدانند. واژه های مربوط به وضعیت انتشار بیماری ها در جامعه (آندمیک، هولو آندمیک، هیپر آندمیک، تک گیر، اپیدمیک، طغیان، عالم گیر، بیماری خارجی، کنترل، حذف، ریشه کنی، ایمنی جمعی) را توصیف کند.	واژه ها و اصطلاحات متداول در اپیدمیولوژی	هفتم
#	#	#	واژه های مربوط به مبارزه با بیماری های واگیردار (روابط متقابل عامل بیماری زا و انگل، زنجیره عفونت، عامل عفونی، بیماری مسری، بیماری قابل واگیر، انتقال عوامل بیماری زا، آلودگی، آلابندگی، آلودگی انگلی، میزبان، حساس، مخزن، منبع، جداسازی، قرنطینه، بیماری های مشترک انسان و حیوان) را تشریح کند.	واژه ها و اصطلاحات متداول در اپیدمیولوژی	هشتم

شیوه ارزشیابی

<ul style="list-style-type: none"> • رعایت ادب، احترام و شئون اسلامی ۵٪ • حضور فعال و مشارکت در کلاس ۵٪ • ارائه یک پروژه تحقیقاتی ۱۰٪ • آزمون پایان ترم ۸۰٪
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. حاتمی حسین، سوری حمید، مبان و اصول اپیدمیولوژی، کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد دوم، چاپ سوم، ۱۳۹۱ ۲. عزیزی، فریدون. جانقربانی، محسن و حاتمی، حسین. اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران، چاپ دوم. ۱۳۹۱ ۳. حسینی میمنت، حسین زاده صفیه ، اپیدمیولوژی برای پرستار و رشته های علوم پزشکی، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۹ ۴. حسینی میرمحمد، تذکری زهرا، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری ها برای پرستاران، چاپ دوم، تهران، ۱۳۸۰ ۵. پارک جی. درسنامه پزشکی و پیشگیری اجتماعی. جلد ۱ و ۴، ترجمه حسین شجاعی تهرانی ۱۳۸۳ ۶. گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. حسین صباغیان و کوروش هلاکویی نائینی انتشارات گپ ۱۳۸۵ ۷. ایلدر آبادی . اسحق . درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ . نشر جامعه نگر . چاپ سوم ۱۳۸۹ ۸. طباطبایی سید محمد، زهرایی محسن، احمدنیا هاله، قطبی مرجان، رحیمی فرانک، اصول پیشگیری و مراقبت از بیماری ها، انتشارات روح قلم، چاپ اول ۱۳۸۵ ۹. رفعتی، مسعود، قطبی، مرجان، احمدنیا هاله، اصول پیشگیری و مراقبت بیماری ها، نظام مراقبت بیماری های غیرواگیر، چاپ اول ۱۳۸۷ ۱۰. Stanhope M . Lancaster J . Community public health nursing. Seventh Edition, 2010